

УДК 657:004(075)

ОБЛІК ТА АНАЛІЗ ОПЕРАЦІЙ ПРИДБАННЯ ЗАПАСІВ В ПРОГРАМІ АВТОМАТИЗОВАНОГО ОБЛІКУ 1С:БУХГАЛТЕРІЯ

В.І. Волинець, Н.О. Ромашевська

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ (м. Вінниця)

В роботі представлена загальна схема обліку операцій придбання запасів у постачальників і розрахунків з ними та проведений аналіз сформованих при цьому бухгалтерських проводок в програмі автоматизованого обліку 1С:Бухгалтерія.

Одним з шляхів вдосконалення освітнього забезпечення підготовки фахівців з обліку і аудиту є використання ними автоматизованих систем бухгалтерського обліку, що дозволяє підвищити якість, оперативність, точність та об'єктивність вихідної облікової інформації, а також представити її у вигляді, зручному для подальшого аналізу і прийняття рішень.

Сучасні системи автоматизації бухгалтерського обліку включають великий набір типових рішень, що забезпечують основні ділянки обліку, в тому числі облік придбання запасів [1]. Суттєве місце на ринку програм автоматизованого бухгалтерського обліку займає програма 1С:Бухгалтерія системи автоматизованого обліку 1С:Підприємство. Не зважаючи на певну кількість навчально-методичних посібників стосовно використання даної програми, одні з них [1-3] мають лише описовий характер, в інших [4-5] питання автоматизованого обліку розглядаються на окремих прикладах без відображення повної узагальненої схеми процесу автоматизації ділянок обліку та аналізу сформованих при цьому бухгалтерських проводок, що ускладнює використання даної програми та розуміння принципів її функціонування.

Метою даної роботи є формування загальної схеми обліку операцій придбання запасів у постачальників і розрахунків з ними та аналіз сформованих при цьому бухгалтерських проводок в програмі автоматизованого обліку 1С:Бухгалтерія.

Оскільки придбання запасів у постачальників можна здійснювати за безготівковий та готівковий розрахунок з ними (зокрема, через підзвітну особу), в програмі 1С:Бухгалтерія слід використовувати схему обліку придбання запасів та розрахунків з постачальниками, котра в загальному випадку включає такі етапи:

1. Укладання договору з контрагентом-постачальником на постачання запасів за допомогою документа *«Договор»*.

2. Реєстрація рахунку постачальника на оплату запасів за допомогою документа *«Счет входящий»*.

3. Виплата авансу (повної або часткової передоплати) постачальнику за допомогою документів *«Платежное поручение»* та *«Банковская выписка»* при безготівкових розрахунках або документа *«Расходный кассовый ордер»* з видом операції *«Оплата заказа поставщика»* при розрахунках готівкою, або видача підзвітній особі підзвітної суми для придбання запасів та витрат на відрядження за допомогою документа *«Расходный кассовый ордер»* з видом операції *«Выдача денег под отчет»*.

4. Виписка працівнику підприємства доручення на отримання запасів у постачальника та/або посвідчення про відрядження за допомогою документів *«Доверенность»* та *«Командировочное удостоверение»*.

5. Оформлення авансового звіту за допомогою документа *«Авансовый отчет»* без виконання бухгалтерських проведення придбаних запасів у випадку придбання запасів підзвітною особою.

6. Оприбуткування запасів на складі за допомогою документа *«Приходная накладная»*.

7. Реєстрація додаткових витрат, пов'язаних з придбанням запасів, за допомогою документа *«Расходы на приобретение»*.

8. Податковий облік придбаних запасів та додаткових витрат за допомогою документа *«Запись книги приобретения»* з видом документа *«Налоговая накладная»*, *«ГТД»*, *«Чек»* або *«Прочее»*.

9. Оплата постачальнику за отримані запасі при відсутності або

частковій передоплаті за допомогою тих же документів, що і при виплаті авансу, або повернення підзвітною особою невитрачених коштів в касу підприємства за допомогою документа «Приходный кассовый ордер» з видом операції «Приход денег из подотчета».

У випадку виявлення бракованих або зайвих запасів схема обліку повернення запасів та розрахунків з постачальниками включає такі етапи:

1. Оформлення рахунку постачальнику для оплати бракованих запасів за допомогою документа «Счет-фактура».

2. Виплата авансу (повної або часткової передоплати) постачальником за браковані запаси за допомогою документів «Платежное требование» та «Банковская выписка» при безготівкових розрахунках або документа «Приходный кассовый ордер» з видом операції «Прочие операции» та кодом рахунку 63 при розрахунках готівкою.

3. Повернення бракованих або зайвих запасів постачальнику за допомогою документа «Возврат поставщику».

4. Внесення коригувань до податкового обліку придбаних запасів за допомогою документа «Запись книги приобретения» з видом документа «Расчет корректировки».

5. Оплата постачальником за повернуті браковані запасі за допомогою тих же документів, що і при виплаті авансу постачальником.

Результати проведеного аналізу бухгалтерських проводок, що формуються при проведенні документів, представлені в табл. 1.

Таблиця 1

Бухгалтерські проводки, що формуються при проведенні документів

Операція	Документ	Бухгалтерські проводки		
		Рахунки дебету	Рахунки кредиту	Зміст проводок
1	2	3	4	5
Виплата авансу	«Банковская выписка» («Расходный кассовый ордер»)	371 6415 ВР	31 (30) 6441 ВР	Виплачений аванс ПДВ Валові витрати

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5
Оприбуткування запасів (додаткових витрат) після часткової виплати авансу	<i>«Приходная накладная» («Расходы на приобретение»)</i>	ВР 63 6415 6441 Рахунки запасів	ВР 371 63 63 63	Валові витрати Зарахування авансу ПДВ Податковий кредит Оприбуткування (дооцінка) запасів
Оприбуткування запасів (додаткових витрат) після повної виплати авансу		63 6441 Рахунки запасів	371 63 63	Зарахування авансу Податковий кредит Оприбуткування (дооцінка) запасів
Оприбуткування запасів (додаткових витрат) без виплати авансу		ВР 6415 Рахунки запасів	ВР 63 63	Валові витрати ПДВ Оприбуткування (дооцінка) запасів
Оплата за оприбутковані запаси	<i>«Банковская выписка» («Расходный кассовый ордер»)</i>	63	31 (30)	
Виплата авансу або оплата постачальником за браковані запаси	<i>«Банковская выписка» («Приходный кассовый ордер»)</i>	31 (30) 643 ВД	681 6415 ВД	Отриманий аванс ПДВ Валові доходи
Повернення бракованих запасів постачальнику	<i>«Возврат поставщику»</i>	371 6441 Рахунки запасів Рахунки витрат	63 63 63	Повернення авансу ПДВ (сторно) Повернення запасів (сторно) Списання додаткових витрат
Повернення зайвих запасів постачальнику		ВР 6415 Рахунки запасів Рахунки витрат	ВР 63 63	Вал. витрати (сторно) ПДВ (сторно) Повернення запасів (сторно) Списання додаткових витрат
Видача підзвітної суми	<i>«Расходный кассовый ордер»</i>	372	30	
Оформлення авансового звіту	<i>«Авансовый отчет»</i>	6415 ВР Рахунки витрат	372 ВР 372	ПДВ Валові витрати Списання витрат

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5
Оприбуткування запасів через підзвітну особу	«Приходная накладная» («Расходы на приобретение»)	ВР 63 6415 Рахунки запасів	ВР 372 63 63	Валові витрати Списання підзв. суми ПДВ Оприбуткування запасів
Повернення коштів підзвітною особою	«Приходный кассовый ордер»	30	372	

Таким чином, в даній роботі представлена загальна схема обліку операцій придбання запасів у постачальників, повернення запасів постачальникам і розрахунків з ними та проведений аналіз сформованих при цьому бухгалтерських проводок в програмі автоматизованого обліку 1С:Бухгалтерія. Отримані результати глибше розкривають правила та особливості обліку операцій придбання запасів в програмі.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Бутинець Ф.Ф. та ін. Інформаційні системи бухгалтерського обліку: Підручник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 7.050106 „Облік і аудит” /Ф.Ф. Бутинець, С.В. Івахненко, Т.В. Давидюк, Т.В. Шахрайчук. За ред. проф. Бутиця. – 2-е вид., перероб. і доп. – Житомир: ПП „Рута”, 2002. – 544 с.
2. Дубій О. 12 уроків з 1С:Бухгалтерії. Порадник користувача ПК. – 2-е вид. – Львів: „БАК”, 2002. – 232 с.
3. 1С:Предприятие 7.7. «Бухгалтерский учет для Украины». Редакция 2. Руководство по ведению учета (описание конфигурации). – М.: Фирма «1С», 2001. – 307 с.
4. Чистов Д.В., Таранов А.В., Заремба О.А., Заремба А.В. Хозяйственные операции в компьютерной бухгалтерии 7.7 для Украины: Учебное пособие. – К.: Диасофт, 2002. – 528 с.
5. Уткин Ю.А. Курс бухгалтерского учета с помощью программы 1С:Бухгалтерия 7.7 для Украины: Методическое пособие к практическим занятиям. – Харьков: ИПЦ «Ксилон», 2003. – 500 с.